

Bakı azadlıq uğrunda mübarizə aparan xalqların tribunasına çevrilib

Oğlunun Fransa polisi tərəfindən saxlanılma anları haqqında danışan Simoni deyib: "Fransa polisi oğlumun evinin qapısını partladaraq açıb. Halbuki o özü qapını açmağa etiraz etməyib. Bunun ardından oğlumun yerə yatıran polis əməkdaşları onun qollarını qandallayaraq başına silah dayayıb və bütün bunlar beş yaşlı nəvəmin gözləri qarşısında baş verib. Uşaq ağı ilə atasını azad etmək istəyən körpəyə cavab olaraq isə uşaq kənara atılıb və onun bütün oyuncaqları sındırılıb. Hadisə

ilə bağlı Korsikada baş verə biləcək etirazlar nəzərə alınaraq oğlum dərhal Parisə aparılıb. Düzdür, bəzi etiraz aksiyaları da oldu. Hadisədən təxminən üç həftə sonra oğlum nəzarətdən buraxıldı. Lakin onun Korsikaya, ailəsinin yanına qayıtmasına qadağa qoyulub. Məntiqlə düşünsək, həbsdən buraxılan bir insan haqqında hansısa ittihamın olmadığını və onun səbəbsiz yerə belə münasibətə məruz qaldığını anlamaq elə də çətin deyil.

Bakı azadlıq uğrunda mübarizə aparan xalqların tribunasına çevrilib

İllərlə "demokratiya", "insan hüquqları" pərdəsi ilə maskalanaraq əsl simasını gizlətməyə çalışan Fransanın simasızlığı getdikcə bütün dünyaya bəlli olmaqdadır. İstər müharibənin gedişi, istərsə də sonrakı dövrdə baş verən hadisələr göstərdi ki, Fransa Cənubi Qafqaz regionunda davamlı sülhün təmin olunmasından çox strateji maraqları naminə regionda gərginliyin davam etməsinə çalışır.

Siyasətini Qarabağda bu istiqamətdə quran, bu yolla Azərbaycanı təzyiqlə göstərən istədiyinə nail olacağını düşünən Fransa hesablamalarında ciddi yanlışlıqlara yol vermişdir. Təəssüf ki, rəsmi Paris israrla bu yanlış siyasətini davam etdirməkdədir. Fransanın bir səhvi Cənubi Qafqaza işğalçı Ermənistan vasitəsilə girmək idisə, ikinci daha böyük səhvi Azərbaycanın güclü müqaviməti ilə üzləşə biləcəyini düzgün hesablaya bilməməsi oldu...

Bu gün Bakı Fransanın insanlığa yaraşmayan qanunsuz əməllərindən əziyyət çəkən xalqların əsl tribunası olmaq missiyasını layiqincə həyata keçirir. Elə Bakı Təşəbbüs Qrupunun təşkilatçılığı ilə İstanbulda keçirilən "Dekolonizasiya: İntibah dövrünün başlanğıcı" mövzusunda beynəlxalq konfransda əsas məqsəd müstəmləkəçilikdən zərər gören bölgələrin səslerinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması idi.

Tədbirin açılışında çıxış edən Bakı Təşəbbüs Qrupunun icraçı direktoru Abbas Abbasov ötən dövrdə bu qurum tərəfindən altı beynəlxalq konfransın keçirildiyini bildirdi. O vurğulayıb ki, dünya ictimaiyyəti yaradılan platformalar vasitəsilə Fransanın müstəmləkəçilik siyasətinin ağır nəticələrini öyrəndi, əziyyət çəkən insanların səslerini dünyaya çatdırdı.

Xatırladaq ki, konfransda dünyanın 13 ölkəsindən 5 beynəlxalq təşkilatdan ümumilikdə 50 nümayəndə iştirak edib. Onların böyük əksəriyyəti Fransanın hələ də müstəmləkəsi olan dənizəşırı ərazilərindən - Yeni Kaledoniya, Fransız Polineziyası, Fransız Qvianası, Martinika, Qvadelupa, Vallis və Futuna, Korsika, eləcə də Qəmər Adaları İttifaqından (Fransa Qəmər Adaları İttifaqının ərazisi olan Mayot adasını hələ də işğal altında saxlayır) gələn şəxslərdir.

Konfransda çıxış edən Fransız Polineziyasının BMT-dəki nümayəndəsi Carlyle Korbin müstəmləkəçilikdən zərər çəkən bölgələrdəki insanların səsini dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında göstərdiyi dəstəyə görə Azərbaycana, o cümlədən bu məqsədlə yaradılan Bakı Təşəbbüs Qrupuna təşəkkürünü ifadə edib. O deyib ki, müstəmləkəçiliyin ilkin mərhələsi məhz Avropa ölkələrində başlayıb və azadlıqların məhdudlaşdırılması ilə dünyanın müxtəlif bölgələrində davam edib. Hazırda dünyada hələ də bu təzyiqlərə məruz qalan ölkələr var. Bəzi ölkələrdə müstəmləkəçiliyin aradan qaldırılması istiqamətində zaman-zaman hərəkatlar baş qaldırırsa da, onların özləri-

ni idarə etmələri baxımından çox kiçik və uzaq olduqları düşünülür. Hazırda dünya üzrə BMT prinsiplərindən uzaq idarə edilən 17 müstəmləkə ada var və Azərbaycan tərəfindən təşkil olunan belə tədbirlər bu adalarda yaşayan insanlar üçün çox vacibdir.

Konfrans iştirakçısı "Nazione" hərəkatının fəalı Anto Simoni bildirib ki, bu, Korsikada yaxın zamanlarda yaradılıb. Yaranmasından iki gün sonra mənim oğlum, hərəkatın fəallarından olan Anto Simoni Fransa polisi tərəfindən çox kobud şəkildə həbs edildi. Onun iki azyaşlı uşağı var və bu hadisə uşaqların gözləri qarşısında baş verib. Oğlum adi bir maliyyəçidir, o, maliyyə məsələləri üzrə ekspertdir və ətrafında, xüsusilə gənclər arasında çox böyük nüfuz sahibdir. Oğlum eyni zamanda hərəkat daxilində də ciddi hərəmət göstərilir. Elə bu səbəbdən də o, Fransa rəsmiləri tərəfindən bir növ terror münasibəti ilə üzləşib.

Oğlunun Fransa polisi tərəfindən saxlanılma anları haqqında danışan Simoni deyib: "Fransa polisi oğlumun evinin qapısını partladaraq açıb. Halbuki o özü qapını açmağa etiraz etməyib. Bunun ardından oğlumu yerə yatıran polis əməkdaşları onun qollarını qandallayaraq başına silah dayayıb və bütün bunlar beş yaşlı nəvəmin gözləri qarşısında baş verib. Uşaq ağı ilə atasını azad etmək istəyən körpəyə cavab olaraq isə uşaq kənara atılıb və onun bütün oyuncaqları sındırılıb. Hadisə ilə bağlı Korsikada baş verə biləcək etirazlar nəzərə alınaraq oğlum dərhal Parisə aparılıb. Düzdür, bəzi etiraz aksiyaları da oldu. Hadisədən təxminən üç həftə sonra oğlum nəzarətdən buraxıldı. Lakin onun Korsikaya, ailəsinin yanına qayıtmasına qadağa qoyulub. Məntiqlə düşünsək, həbsdən buraxılan bir insan haqqında hansısa ittihamın olmadığını və onun səbəbsiz yerə belə münasibətə məruz qaldığını anlamaq elə də çətin deyil.

Bəli, dünyada bəlkə də milyonlarla insan bu cür hadisələrlə üzləşib, lakin özünü insan haqları ölkəsi bəyan edən Fransada bu cür münasibətin göstərilməsi sadəcə dəhşətverici hadisədir".

Anto Simoni daha sonra deyib: "Bizim hərəkat Yeni Kaledoniyanın fransız müstəmləkəçiliyindən azad olunması və müstəqilliyin əldə edilməsi uğrunda mübarizə aparır. Bu gün mən ilk dəfədir ki, Bakı Təşəbbüs Qrupu tərəfindən təşkil olunan tədbirdə iştirak edirəm. Buna görə Azərbaycana və Bakı Təşəb-

büs Qrupuna təşəkkürümü ifadə etmək istəyirəm. Bu qrup sayəsində Yeni Kaledoniya öz problemini Sakit okean regionunda beynəlmilləşdirə bilib. Qrupun fəaliyyətinin bundan sonra daha uğurlu olacağına inanıram".

Konfransda həmçinin Fransız Qvianası Assambleyasının (Parlament) vitse-prezidenti Samanta Fransuz Siriak, Yeni Kaledoniyanın xarici işlər, mədəniyyət, gənclər və idman naziri Mikael Forrest, BMT-nin idarəçilik üzrə eksperti, Martinika Assambleyasının deputatı Lük Fransis Karol, Fransız Polineziyası parlamentində Avropa və xarici işlər Komissiyasının sədri Morea Maamaatuaiahutapu, Korsika parlamentinin sabiq prezidenti Jan-Qi Talamoni, Avropa Parlamentinin sabiq üzvü, Qvadelupanın Azadlığı Uğrunda Xalq Birliyinin baş katibi Jan-Jakob Bisep, Türkiyə Siyasi, İqtisadi və Sosial Araşdırmalar Fondunun tədqiqatçısı (SETA) Tunç Demirtaş və başqaları çıxış ediblər.

Tədbir iştirakçıları adından Fransa Prezidenti Emmanuel Makrona açıq məktub ünvanlanıb.

Məktubda BMT Baş Assambleyasının dekolonizasiya ilə bağlı qətnamələrinə istinad edilərək həmin sənədlərin 60 ildən çoxdur qəbul olunmasına baxmayaraq, Korsika, Melaneziya, Polineziya, Karib və Antil adaları qrupunda yaşayan xalqların bu gün də Fransanın müstəmləkəçiliyi və neokolonializmindən əziyyət çəkdiqləri vurğulanır.

Məktubda həmin adalarda Fransanın törətdiyi müxtəlif cinayətlər, habelə bu torpaqların həmin dövlət tərəfindən işğal edilməsi, yerli iqtisadiyyatın inkişafına bilərəkdən maneə yaradılması, yerli əhalinin pestisidlərlə zəhərlənməsi və insanların bunun fəsadlarından əziyyət çəkmələri, onların məcburi emmiqrasiyaya sövq edilmələri, bu ərazilərə qanunsuz köçürülmənin bu gün də aparılması, orada müstəmləkəçi məhkəmə sistemlərinin tətbiqi və digər faktlar öz əksini tapıb.

İştirakçılar Emmanuel Makrondan Fransa hökumətinin qanunsuz hərəkatlarını dayandırması tələbini irəli sürərək, bu ərazilərdə mədəni və dini irsin vəziyyətinə dair məruzənin hazırlanması üçün UNESCO missiyasının həmin bölgələrə göndərilməsinin əhəmiyyətini vurğulayıb, ATƏT-in ətraf mühit, iqtisadiyyat, insan hüquqları və yerli əhalinin hüquqlarına dair vəziyyətin öyrənilməsi missiyasının müstəmləkə ölkələrinə göndərilməsi üçün quruma müraciət ünvanlamasına çağırış ediblər.

Tədbirin sonunda Fransa hökuməti tərəfindən keçmiş və indiki müstəmləkələrdən oğurlanaraq bu ölkəyə daşınmış 100 mindən artıq maddi və mədəni irs nümunəsinin geri qaytarılması üçün petisiyaya start verildiyi elan edilib.

Bildirilib ki, bununla bağlı müxtəlif kampaniyalar həyata keçiriləcək.

*Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"*